

Fonden for **økologisk landbrug**

Den ordinære pulje - landbrug **Strategi 2026-2029**

Om Strategien

Fonden for økologisk landbrug har i foråret 2025 udarbejdet en ny fireårig strategi for 2026-2029 for den ordinære pulje – Landbrugsproduktion.

- Strategien beskriver fondens strategiske målsætninger, støtteformer, indsatsområder samt tildelingskriterier og opfølgingsprocedurer.
- Strategien udmøntes derudover i en vejledning om ansøgning om tilskud m.v.
- På baggrund af strategien gennemføres der minimum én årlig ansøgningsrunde.

Fonden for økologisk landbrug vil inden for de givne lovgivningsmæssige rammer forfølge økologiens væsen, udtrykt i form af EU's økologiforordning samt de fire etiske principper formuleret af IFOAM - verdensorganisationen for økologisk jordbrug. Principperne udtrykker, hvad økologisk jordbrug kan bidrage til verden med og giver en vision om at forbedre al jordbrug i en global sammenhæng:

- **Sundhedsprincippet:** Økologisk jordbrug bør opretholde og forbedre jordens, planternes, dyrenes, menneskenes og planetens sundhed som en udelelig enhed.
- **Kredsløbsprincippet:** Økologisk jordbrug bør bygge på levende økologiske systemer og kredsløb, samarbejde med dem, efterligne dem og hjælpe med at bevare dem.
- **Retfærdighedsprincippet:** Økologisk jordbrug bør bygge på forhold, der sikrer retfærdighed med hensyn til det fælles miljø og livsmuligheder.
- **Forsigtighedsprincippet:** Økologisk jordbrug bør drives på en forsigtig og ansvarlig måde for at beskytte nuværende og fremtidige generationers sundhed og trivsel, og tage vare på miljøet.

Formål

Fonden for økologisk landbrugs overordnede formål er at **fremme udviklingsmuligheder og konkurrenceevne for økologisk landbrug.**

Ståsted

Fonden for økologisk landbrug er en af flere offentlige tilskudsordninger, som har til formål at **udvikle det økologiske erhverv i Danmark.**

Fonden indtager særligt på to områder en rolle for udviklingen:

- Fondens særkende er at fremme udvikling af den økologiske primærsektor
- Fondens investerer i projekter, hvor løsninger udvikles, og opgaver udføres - direkte og indirekte til gavn for de økologiske primærproducenter

Strategiske målsætninger

Fondens strategiske målsætning er at **fremme den samfundsmæssige værdiskabelse gennem udvikling af økologien.** Fonden har fire strategiske målsætninger:

- **Styrke konkurrenceevnen i den økologiske jordbrugssektor**
- **Understøtte økologisk jordbrugs rolle i løsningen af samfundsmæssige problemer inden for biodiversitet, natur og selvforsyning**
- **Forbedre dyresundhed og -velfærd, klima, miljø, natur og biodiversitet i den økologiske landbrugsproduktion**
- **Fremme attraktive arbejdspladser i den økologiske jordbrugssektor**

Regelgrundlaget

Fondens midler skal anvendes i overensstemmelse med landbrugsstøtloven, de underliggende bekendtgørelser samt EU's statsstøtteregler.

Overholdelse af EU's statsstøtteregler vil primært blive vurderet med udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. 75 af 28. januar 2025 om støtte til fordel for primær jordbrugsproduktion og forarbejdning af landbrugsprodukter, omfattet af EU's statsstøtteregler og finansieret af landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. (Aktivitetsbekendtgørelsen). Denne bekendtgørelse er en udmøntning af EU-Kommissionens statsstøttegodkendelse.

Derudover kan der ydes tilskud til projekter, der ikke medfører risiko for konkurrenceforvridning mellem medlemslande, samt til projekter, der potentielt kan være konkurrenceforvridende, under **de minimis-reglerne**.

Relevante kapitler i Aktivitetsbekendtgørelsen for **Landbrugsproduktion – den ordinære pulje** er navnlig:

- Kapitel 2: Støtte til videnuudveksling, informationsaktioner samt rådgivning
- Kapitel 3: Støtte til forskning og udvikling
- Kapitel 4: Støtte til fremstødsforanstaltninger for landbrugsprodukter

Om de minimis tilskud

Tilskud til projekter, hvor virksomheder opnår en konkret fordel, ydes efter reglerne om **de minimis-støtte**, jf. Kommissionens forordning nr. 2023/2381 af 13. december 2023.

- Ifølge forordningen må den samlede de minimis-støtte, der ydes til en enkelt virksomhed, **ikke overstige 300.000 EUR over en periode på tre år**.
- Perioden er nu **glidende** og følger således ikke længere de enkelte virksomheders regnskabsår, men dækker **altid de foregående tre år**.
- Det betyder fx, at hvis en virksomhed modtager 300.000 EUR i de minimis-støtte, og tilsagnsdatoen er 2. januar 2024, kan virksomheden først modtage de minimis-støtte igen 2. januar 2027.

De virksomheder, der under et bevilget projekt deltager i et eksportfremstød, fx en messestand, opnår en direkte fordel af fondens tilskud og betragtes således som de egentlige tilskudsmodtagere.

Det er projektejers ansvar:

- Skriftligt at oplyse virksomhederne om værdien af den fordel, de opnår ved deltagelse i fremstødet.
- At informere virksomhederne om, at tilskuddet er ydet som de minimis-støtte under ovennævnte forordning.
- At sikre, at virksomhederne erklærer deres hidtidige modtagne de minimis-tilskud, så projektejer kan kontrollere, at virksomheden kan deltage i fremstødet i overensstemmelse med Kommissionens forordning nr. 2023/2381 af 13. december 2023 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde på de minimis-støtte.

Fondens de minimis-erklæring kan tilgås på fondens hjemmeside sammen med det øvrige ansøgningsmateriale.

Indsats områder

1. Anvendelige og praktiske løsninger i den økologiske landbrugsproduktion
2. Udvikling af den økologiske planteproduktion
3. Udvikling af den økologiske husdyrproduktion
4. Tiltrækning og fastholdelse til erhvervet
5. Det økologiske marked - salgsfremme og markedsudvikling

Indsatsområder

Fonden for økologisk landbrug har besluttet at fokusere på **fem indsatsområder** inden for rammerne af det samlede regelgrundlag for fonden.

- Indsatsområderne tager afsæt i **udviklingsmuligheder og udfordringer** for den økologiske landbrugssektor.
- Indsatsområderne understøtter fondens formål om at skabe vækst og udvikling inden for økologisk landbrug, samtidig med at adressere vigtige samfundsmæssige problematikker.
- Fonden understøtter en **helhedsorienteret, systemisk tilgang**, hvor økologien skaber **positive synergieffekter** mellem natur, miljø, biodiversitet, klima, dyrevelfærd, sundhed og sociale aspekter.
- Tilgangen består dels af "Push" i form af støtte til forskning og udvikling samt støtte til videnoverførsel til fordel for den primære, økologiske landbrugsproduktion, og dels af "Pull" i form af støtte til udvikling af det økologiske marked i Danmark.

Fonden har med sine indsatsområder peget på, **hvilke effekter fonden ønsker at fremme**.

- Det er herefter op til ansøgerne at pege på løsningsmulighederne.
- Ansøgere skal som udgangspunkt søge inden for et eller flere af disse områder. I helt særlige tilfælde kan der støttes uden for de nævnte områder.

1. Anvendelige, helhedsorienterede løsninger i den økologiske landbrugsproduktion

Der er behov for at **udvikle og eksperimentere** for at finde nye løsninger inden for økologien, som ikke er udbredte i dag, men som har potentiale til at bidrage til den grønne omstilling og levere gevinster i forhold til blandt andet klima og biodiversitet.

Fonden prioriterer at fremme udviklingen af den økologiske produktion navnlig ved fokus på følgende emner:

- **Samtænkning af produktionsformer**
- **Udvikling af nye forretningsmuligheder fx ekstensiv drift, naturpleje og grøn arealomlægning**
- **Øget selvforsyning med økologisk protein, bioenergi m.v.**
- **Recirkulering af næringsstoffer, herunder samarbejde mellem by og land**

2. Udvikling af den økologiske planteproduktion

Økologisk planteproduktion bygger på et samspil med levende biologiske systemer og bevaring jorden som en frugtbar ressource. Der er behov for at **understøtte et robust og helhedsorienteret økologisk dyrkningssystem**, som kan udvikle sig i forhold til bæredygtighed, nye metoder og nye forbrugerforventninger. Fonden prioriterer at fremme udviklingen af den økologiske planteproduktion navnlig med fokus på følgende emner:

- **Forbedring af ressourceudnyttelsen, herunder forsyning og udnyttelse af næringsstoffer og sammenhæng med den animalske produktion**
- **Øget produktivitet - højere udbytter**
- **Teknologi i markdriften**
- **Mangfoldighed i afgrøder og kvalitet til foder og konsum**
- **Råvarer til plantebaserede fødevarer og øvrige fødevarer samt højværdi- og specialafgrøder**
- **Integration af klimahensyn, miljø, natur og biodiversitet i planteproduktionen**

3. Udvikling af den økologiske husdyrproduktion

I den økologiske husdyrproduktion skal dyrene tilbydes forhold og livsmuligheder, der er i overensstemmelse med deres fysiologi, naturlige adfærd og trivsel. Et fokus på **dyrevelfærd og robusthed i samspil med øget hensyn til klima og ressourceudnyttelse** er centralt for en helhedsorienteret økologisk produktion.

Fonden prioriterer at fremme udviklingen af den økologiske husdyrproduktion navnlig med fokus på følgende emner:

- **Produktionssystemer med fokus på dyresundhed og dyrevelfærd**
- **Forbedring af ressourceudnyttelsen, herunder forsyning og udnyttelse af næringsstoffer og sammenhæng med planteproduktion**
- **Nye former for fodring, økologiske proteinkilder mv.**
- **Produktionssystemer med mindre klimabelastning**
- **Integration af hensyn til miljø, natur og biodiversitet i husdyrproduktionen**

4. Tiltrækning og fastholdelse af flere i erhvervet

Gennemsnitsalderen for økologiske landmænd er høj. Inden for de kommende 10 år skal der således ske et generationsskifte på en stor andel af økologiske bedrifter. Der er brug for at **tiltrække nye kræfter med motivation og kompetence** til at videreføre et økologisk erhverv i rivende udvikling.

Fonden prioriterer at understøtte generationsskifte, blandt andet med fokus på:

- **Tiltrækning og fastholdelse af flere økologer**
- **Etablerings-, ejer- og samarbejdsformer**
- **Styrke økologien på uddannelser.**

5. Det økologiske marked - Salgsfremme og markedsudvikling

Danmarks økologiske styrkeposition er baseret på høj forbrugertillid og et velfungerende marked i vækst. Det **kræver en vedholdende informations- og formidlingsindsats**, hvor der kommunikeres om økologiens værdier og principper, som kendetegner den økologiske produktion.

Fonden prioriterer at udvikle det økologiske marked, navnlig med fokus på følgende emner:

- **Øge forbrugernes og andre aftageres kendskab til den økologiske produktionsform som grundlag for at kunne træffe valg**
- **Understøttende aktiviteter for virksomheders afsætning, herunder fx generiske kampagner for økologiske landbrugsprodukter**

TILDELINGS KRITERIER

Generelle tildelingskriterier

Projektspecifikke tildelingskriterier

Generelle tildelingskriterier

Gælder alle ansøgninger på tværs af indsatserne.

Omhandler de elementer, som fonden bruger til at vurdere projektets grundlæggende egnethed.

Fondens generelle tildelingskriterier:

- I hvor høj grad matcher projektet et eller flere af fondens indsatsområder, herunder det økologiske fokus?
- Kan projektets resultater komme bredde eller væsentlige dele af erhvervet til gavn?
- Er der tydelig sammenhæng mellem projektets formål, mål, aktiviteter, leverancer og effekter?
- Er der taget skyldige økonomiske hensyn ved fastlæggelsen af projektets budget, herunder om der er udvist sparsommelighed?
- Har projektteamet tilstrækkelige kompetencer og erfaringer på området?
- Inkluderer projektet samarbejde med relevante partnere?
- Tager projektet udgangspunkt i allerede eksisterende erfaringer og viden?

Projektspecifikke tildelingskriterier

I tillæg til de generelle kriterier bruges projektspecifikke tildelingskriterier til at **vurdere og kvalificere projekter inden for forskning, rådgivning og afsætningsfremme**. De indeholder vurderingskriterier, som er specifikke for disse typer af projekter.

Forskning og udvikling

- **Fører projektet til relevant og anvendelsesorienteret viden?**
- **Bidrager projektet til innovation eller nyskabelse på området?**
- **Bygger projektet på solide og anerkendte data, og er der opstillet valide forsøg og tests?**
- **Udnytter projektet allerede eksisterende viden på området?**
- **Er det sandsynligt, at projektets resultater kan implementeres hos målgruppen inden for en overskuelig tidshorisont?**

Videnformidling

- **Omhandler projektet relevant, anvendelsesorienteret viden?**
- **Bygger projektet på anerkendt viden, analyser og lignende?**
- **Er det sandsynligt, at formidlingen når ud til målgruppen?**

Afsætningsfremme

- **Fremmer projektet forbrugernes interesse og præference for økologi?**
- **Hvor stor andel af den relevante målgruppe når aktiviteterne ud til?**
- **Er det sandsynligt, at formidlingen når ud til målgruppen?**

KVANTITATIVE MÅL

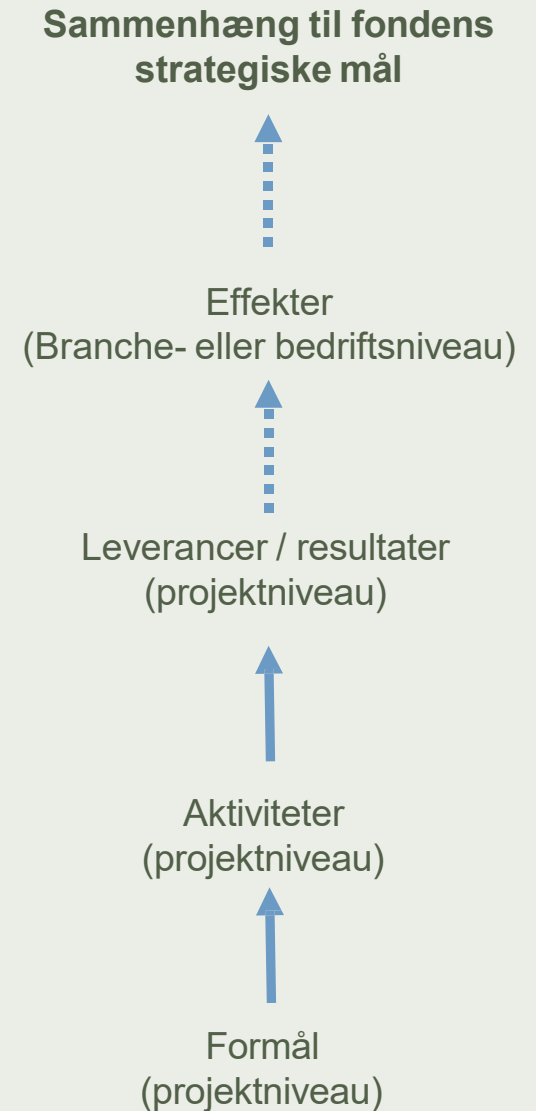
Aktiviteter
Leverancer / Resultater
Effekter

Brug af kvantitative mål

Som led i vurderingen af den enkelte ansøgning i forhold til effektpotentialer **skal ansøgere opstille tre kvantitative mål**, som tilsammen udgør et målhierarki.

I ansøgningen redegøres der for, hvorfor det er sandsynligt, at de planlagte aktiviteter vil medføre de forventede umiddelbare resultater samt kunne give anledning til de forventede effekter på for eksempel bedriftsniveau. De tre mål opstilles for projektets:

- **Aktiviteter**
- **Leverancer / Resultater**
- **Effekter**

Brug af kvantitative mål

Aktiviteter

Udgør et kvantitativt mål for de aktiviteter, der gennemføres i projektet. Eksempelvis omfang af forskning, antal forsøg, antal kampagner, formidlingsaktiviteter m.v.

Leverancer / resultater

Udgør et kvantitativt mål for de umiddelbare output af aktiviteterne. Eksempelvis den forventede indsigt, som forskningen genererer, antal publikationer, antal formidlinger, antal respondenter der nås.

Effekter

Udgør et kvantitativt mål for effekten af, at en given ny metode eller teknologi spredes og anvendes i praksis på bedrifter. Kan eksempelvis opgøres på parametre for ressourceforbrug, udbytte eller andet. Et effektmål er således typisk et kvalificeret bud på effekten af projektet på bedriftsniveau, når projektets resultater er spredt og implementeret.

Opfølgning

Støttede projekter

Opfølgning

Fonden lægger vægt på, at de støttede projekter skaber **resultater**, og opnår den forventede **effekt** hos primærproducenterne. Derfor foretages der en systematisk opfølgning efter projektets afslutning i overensstemmelse med fondens effektvurderingsplan.

Når projektet er afsluttet, skal den projektansvarlige redegøre for aktiviteter, leverancer og forventede effekter i forhold til de opstillede mål for projektet.

Et antal projekter udtages til fondens evaluering af, hvorvidt tilskudsmodtageren har opnået de forventede leverancer og effekter.

Projektansvarlige opbevarer og stiller data til rådighed for at muliggøre effektmåling af projekter.

Målbare effektmål

Fonden lægger vægt på, at de støttede projekter skaber konkrete **resultater**, og at de får den ventede **effekt** hos primærproducenterne.

Til brug for monitorering af fondens effekter er der udvalgt indikatorer for udviklingen af økologien:

1. **Udviklingen i det økologiske landbrugsareal i Danmark**, hektar / andel af landbrugsarealet
2. **Udviklingen i produktionen af økologisk protein i Danmark**, hektar / andel af proteinproduktionen
3. **Udviklingen i den økologiske mælkeproduktion**, kg. mælk / andel af mælkeproduktionen
4. **Udviklingen i den økologiske kødproduktion**, antal dyr / andel af dyr
5. **Udviklingen af det økologiske marked i Danmark, i detailhandlen og i foodservice**, omsætning målt i kr. / andel af markedet for fødevarer
6. **Udviklingen i produktion af frugt og grønt samt gartneriprodukter**
7. **Udviklingen i den økologiske eksport**

Logo og kommunikation

Fonden opfordrer til, at det af annoncering, invitationer til virksomheder, plancher og skilte, omtaler i pressen o.l. fremgår, at aktiviteter er støttet af Fonden for økologisk landbrug.

Der henvises også til afsnittet om logo og kommunikation af støttede projekter i fondens vejledning.

Fondens logo kan downloades fra hjemmesiden.

Fakta om Fonden for økologisk landbrug

Fonden har sin lovgivningsmæssige baggrund i landbrugsstøtteleven og har til formål at styrke udviklingsmulighederne og konkurrenceevnen for økologisk landbrug.

Fonden kan i henhold til landbrugsstøtteleven yde støtte til forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, kontrol, sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse, afsætningsfremme samt særlige aktiviteter, som er godkendt af fødevareministeren.

Fonden ledes af en faglig bestyrelse, bestående af repræsentanter fra erhvervet og offentlige interessenter.

Det er bestyrelsen, der vurderer ansøgninger og bevilger tilskud til projekter.

Fondens administrationen varetages af et sekretariat i Landbrug & Fødevarer.

Kontaktoplysninger

Fonden for økologisk landbrug
Vesterbrogade 4A, 4.
1620 København V

Telefon: 3339 4000
oekologifonden.dk
oekologifonden@oekologifonden.dk

Fonden for økologisk landbrug